

Hvem betaler for Norgespris?

Einar Melsom og Tellef Fladmark

Arendalsuka 2026: «21,5 milliarder kroner for billig strøm – er Norgespris godt nok utformet?»

NHH

Norges Handelshøyskole
Bergen, Vår 2026

Den skjulte strømregningen

En kontrafaktisk simulering av Norgespris' spotpriseffekt i Sør-Norge

Einar Johan Melsom og Tellef Fladmark Larsen

Veileder: Stein W. Wallace

Masterutredning i økonomi og administrasjon

Hovedprofiler: Business Analytics og Finansiell økonomi

NORGES HANDELSHØYSKOLE

Dette selvstendige arbeidet er gjennomført som ledd i masterstudiet i økonomi- og administrasjon ved Norges Handelshøyskole og godkjent som sådan. Godkjenningen innebærer ikke at Høyskolen eller sensorer innestår for de metoder som er anvendt, resultater som er fremkommet eller konklusjoner som er trukket i arbeidet.

« Energiminis-
ter Terje Aas-
land (Ap)
avviste nylig
NTNU-studen-
ters funn i en
masteroppgave
om at forbruket
hadde økt med
norgespris.
Foto: Ole Berg-
Rusten / NTB

Innlegg Tellef Fladmark Larsen og Einar Johan Melsom

Bedriftene betaler for norgespris

NTNU-studentene har rett i at norgespris har økt forbruket. Vi finner at det gir høyere strømpris for andre kunder, hovedsakelig i de dyreste timene.

Tellef
Fladmark
Larsen

Einar Johan
Melsom

Tellef Fladmark Larsen og Einar Johan Melsom, masterstudenter ved Norges Handelshøyskole (NHH)

● Moen, Lefdal og Lindberg presenterte 14. mai at Norgespris-kunder økte forbruket. I vår studie ved NHH finner vi det samme i Sør-Norge (NO2), men med en annen metode.

Vi tilføyer i tillegg et nytt aspekt til debatten. Vi ser også på hva dette merforbruket gjør med prisen alle andre betaler.

Norgespris-kundene bruker mer strøm i toppplastimer. Da presses strømprisen opp for alle som står utenfor ordningen.

De 11 milliarder «sparte» kronene på strømregningene energiminister Terje Aasland fremhevet i sitt svarinnlegg 26. mai, er regnet ut ved å sammenligne norgespris mot spotprisen, som om ordningen ikke selv påvirket den. Det er nettopp den antagelsen vi tilbakeviser. Tallet viser hva norgespris-kundene sparte, ikke hva norske strømkunder sparte samlet, slik Aasland fremstiller det.

Med en annen tilnærming enn det Moen, Lefdal og Lindberg bruker, finner vi at norgespris har generert et samlet merforbruk på rundt to prosent i NO2, hvilket underbygger deres funn på 4,5 prosent i januar. Den noe svakere effekten vår kommer delvis av at vi utelater hytter, der forbrukssøk-

ningen er dokumentert enda høyere.

Det forsiktede anslaget høres kanskje ikke dramatisk ut, men løfter likevel strømprisen. Ved å bruke markedsdata fra Nord Pool finner vi at spotprisen i snitt var rundt to øre/kWh høyere hver time det første halvåret enn om ingen hadde hatt norgespris.

Snittet skjuler det viktigste: Nesten hele effekten ligger i toppplastimene. Der vi finner enkelttimer med opptil 100 øre/kWh

Det er i de åtte prosent dyreste timene, når kraftsystemet allerede er presset, at næringslivets regning vokser mest

høyere pris.

Det er i de åtte prosent dyreste timene, altså når kraftsystemet allerede er mest presset, at næringslivets regning vokser mest.

Funnet er robust. Selv da vi la til grunn de samme studiene som Energidepartementet selv bygger på, fikk vi tilnærmet samme prising.

Forklaringen er enkel. Når strømmen

kostet det samme hele døgnet, forsvinner grunnen til å flytte forbruk vekk fra morgen- og ettermiddagstoppene. Lastforskyvingen som ellers ville dempet prisene i de tøffeste timene, reduseres markant.

Når spotprisen presses opp, betaler de spotprisksponte mer, og næringslivet er den tydeligste taperen. En andel av beløpet er derfor ikke spart for nordmenn, men flyttet fra spotprisksponte aktører over til norgespris-kundene. Vi tilskriver ikke hele beløpet denne omfordelingen, men poenget står fast.

«11 milliarder spart for norske strømkunder» er feil, fordi mange andre norske strømkunder betalte mer nettopp fordi norgesprisordningen finnes.

I tillegg blåser ordningen delvis opp sin egen regning: Når norgespris løfter spotprisen, øker gapet staten skal dekke, og subsidien blir dermed større enn om spotprisen var upåvirket, slik det hevdes. De 11 milliardene er altså ikke bare delvis en omfordeling, men også et beløp ordningen selv har gjort høyere.

Slutten bør ikke nødvendigvis fjernes, men justeres slik at vi beholder prissignalerne for å minimere negative ekstermaliteter. Et forslag kan være å redusere terskelen på strømstøtteordningen og heller subsidiere energieffektiviserende investeringer.

Priseffekten er viktigst i de dyreste timene

~2 øre

**per kWh snittøkning i
spotpris**

første 6 mnd med norgespris
(okt 25 – mar 26)

Priseffekten er viktigst i de dyreste timene

~2 øre

**per kWh snittøkning i
spotpris**

første 6 mnd med norgespris
(okt 25 – mar 26)

91 %

**av timene neglisjerbar
effekt**

Priseffekten er viktigst i de dyreste timene

~2 øre

per kWh snittøkning i
spotpris

første 6 mnd med norgespris
(okt 25 – mar 26)

91 %

av timene neglisjerbar
effekt

~100 øre

per kWh i dyreste
enkelttimer

19 sjokktimer over 50
øre/kWh

Norgespris kobler over halvparten av Sør-Norge fra prissignaler

74,87 %

av målepunktene

81,88 %

av husholdningsforbruket

Prissimulering basert på timesdata

1

Priselastisitet

Estimert på timesdata med europeisk vindkraft og detaljert norsk værdata i perioden med timesbasert strømstøtte

Analysen dekker Sør-Norge fra oktober 2025 til mars 2026. Så vidt vi vet er dette første studie som bryter effekten ned time for time mot faktiske auksjonskurver.

Prissimulering basert på timesdata

1

Priselastisitet

Estimert på timesdata med europeisk vindkraft og detaljert norsk værdata i perioden med timesbasert strømstøtte

2

Merforbruk

Elastisiteten gir merforbruket beregnet mot strømstøttekunder.

Også beregnet basert på resultater fra eksterne studier

Analysen dekker Sør-Norge fra oktober 2025 til mars 2026. Så vidt vi vet er dette første studie som bryter effekten ned time for time mot faktiske auksjonskurver.

Prissimulering basert på timesdata

1

Priselastisitet

Estimert på timesdata med europeisk vindkraft og detaljert norsk værdata i perioden med timesbasert strømstøtte

2

Merforbruk

Elastisiteten gir merforbruket beregnet mot strømstøttekunder.

Også beregnet basert på resultater fra eksterne studier

3

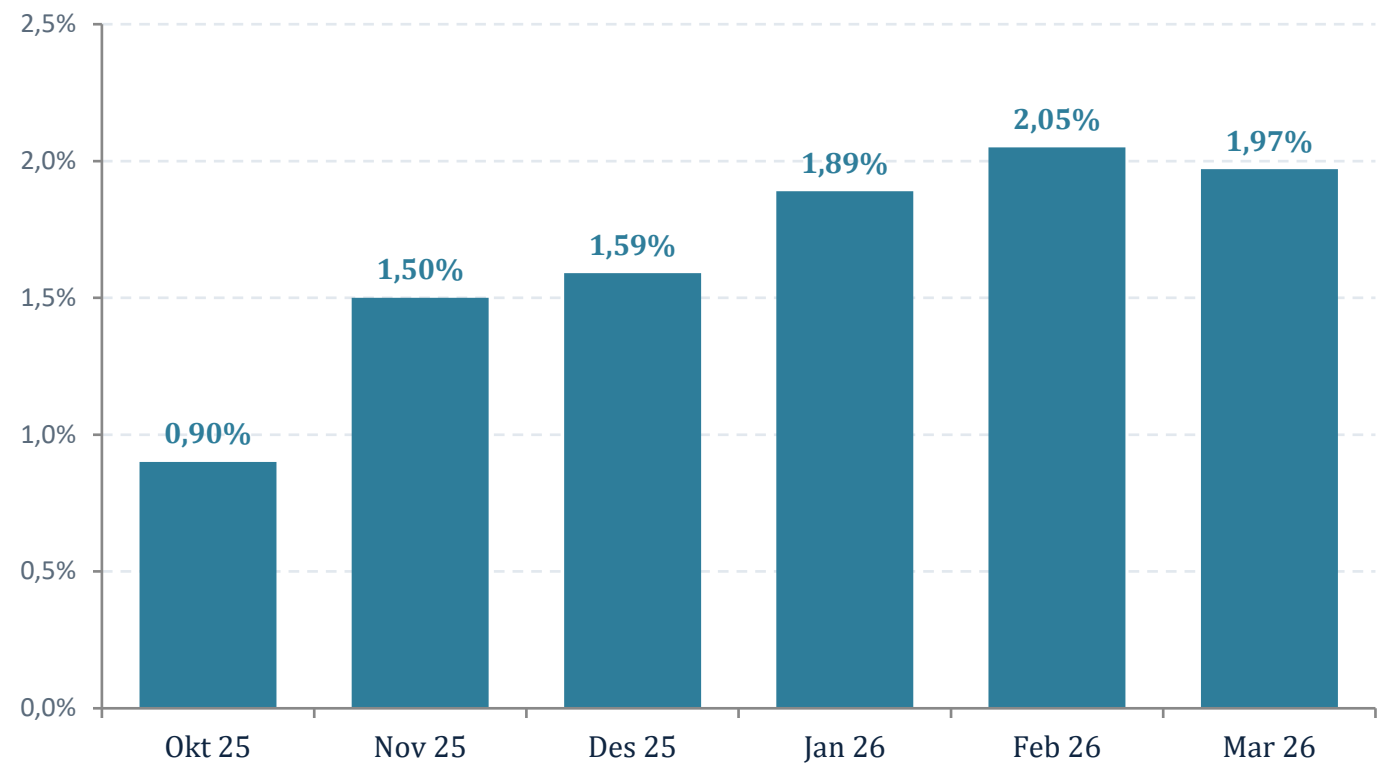
Prissimulering

Merforbruket brukes med markedssdata fra Nord Pool

Analysen dekker Sør-Norge fra oktober 2025 til mars 2026. Så vidt vi vet er dette første studie som bryter effekten ned time for time mot faktiske auksjonskurver.

Merforbruket vokser

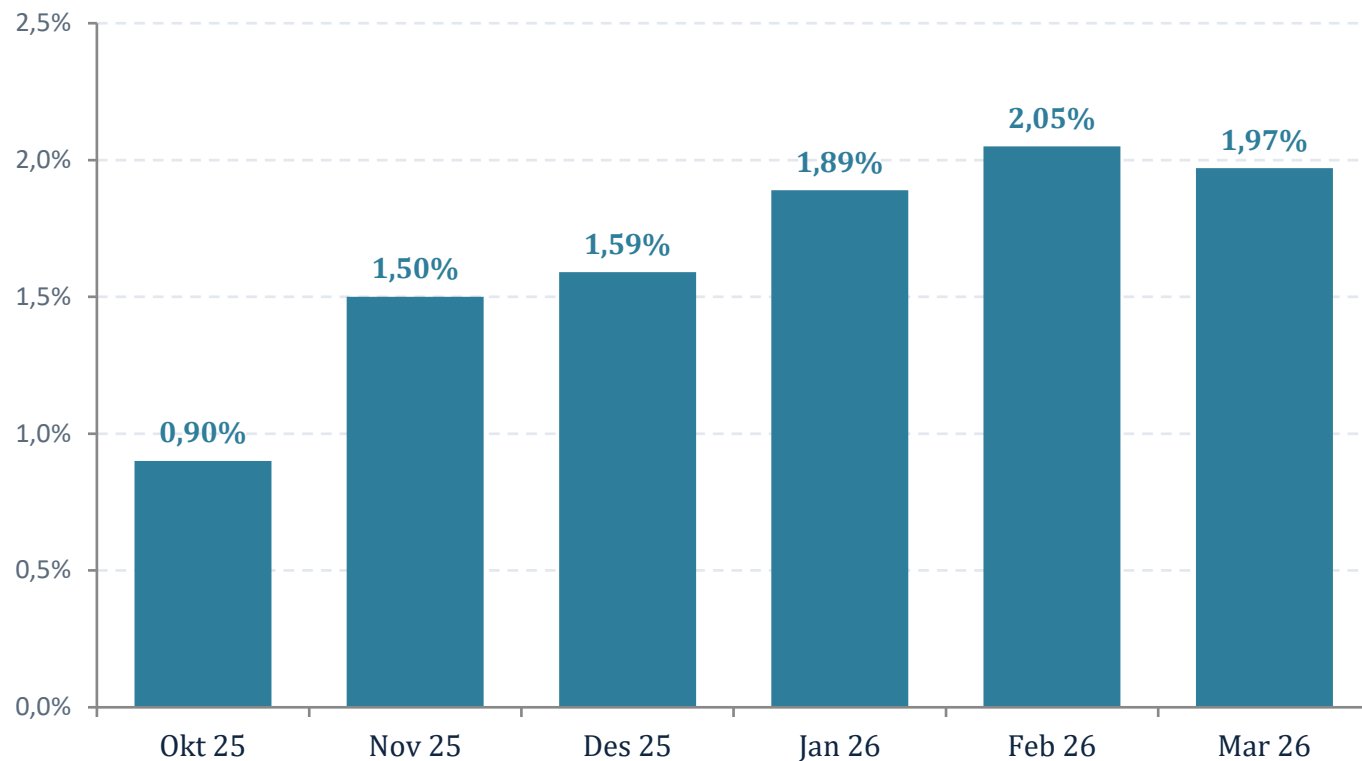
1,7 % · 1,4 kWh
merforbruk i snitt per norgespris-kunde per dag

Konservativt anslag:
Analysen inkluderer ikke hytter

Teoretisk merforbruk blant Norgespris-husholdninger, som andel av samlet husholdningsforbruk i NO2

Merforbruket vokser

1,7 % · 1,4 kWh

merforbruk i snitt per norgespris-kunde per dag

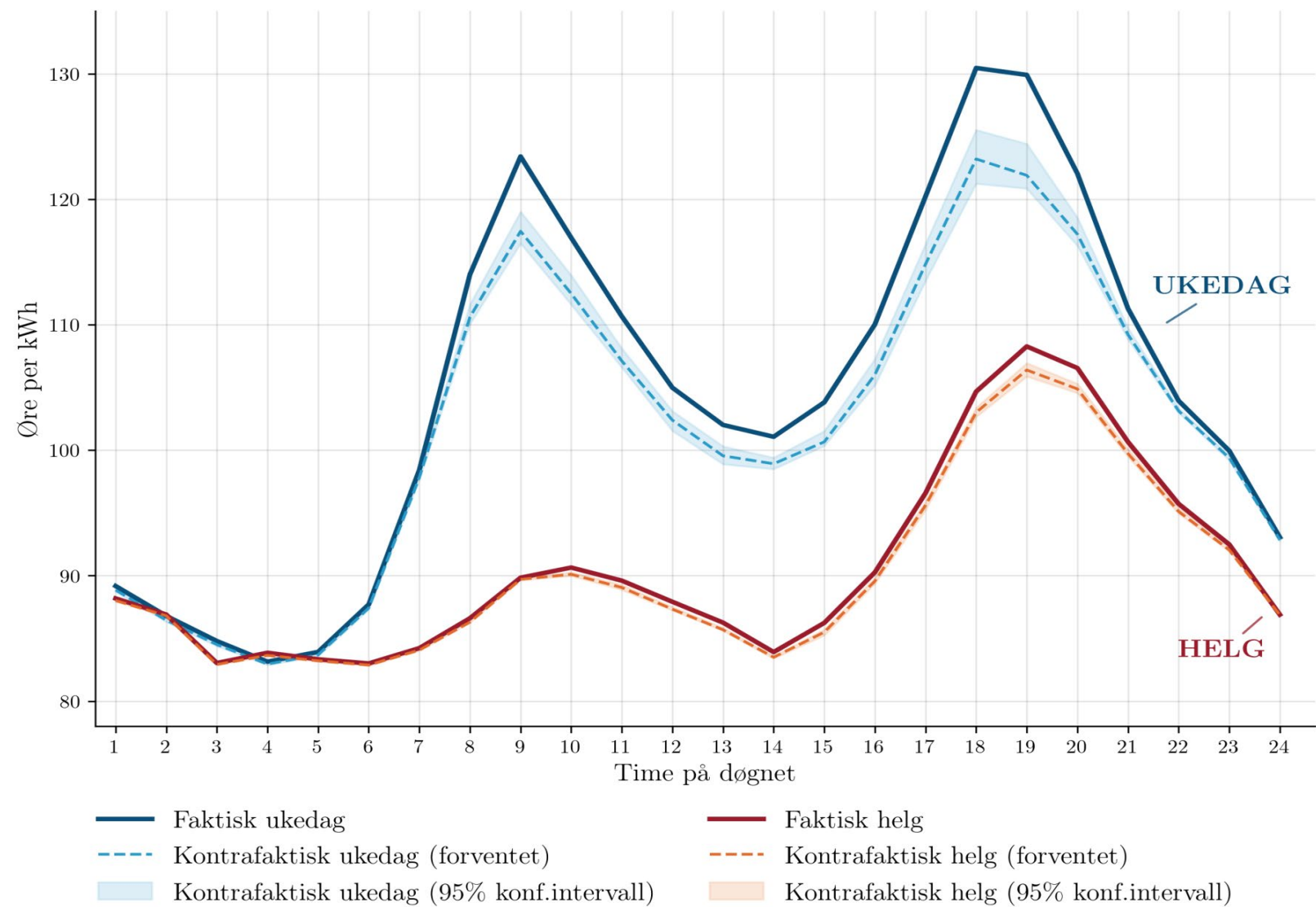
Konservativt anslag:

Analysen inkluderer ikke hytter

Teoretisk merforbruk blant Norgespris-husholdninger, som andel av samlet husholdningsforbruk i NO2

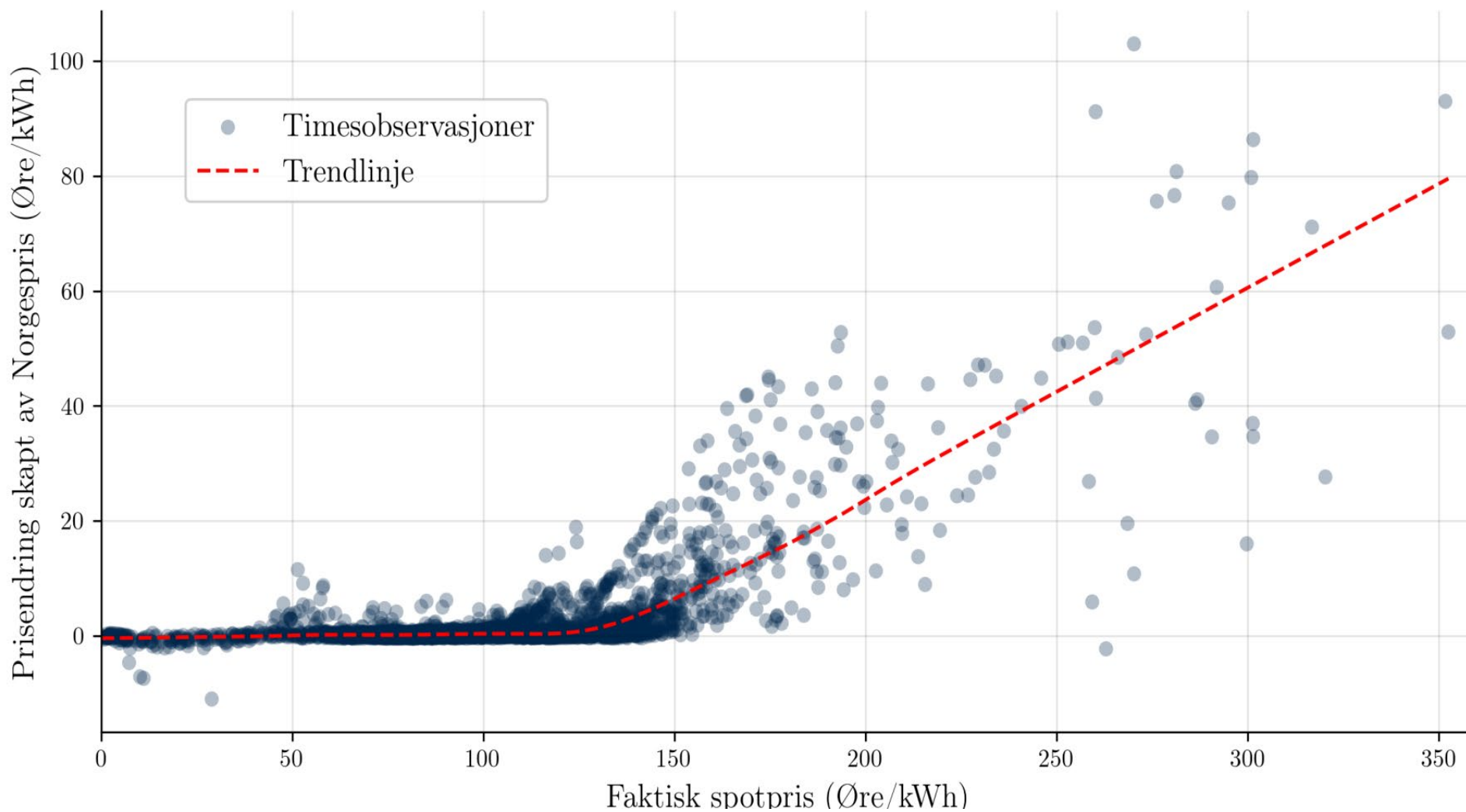
Priseffektens døgnstruktur

Faktisk – og simulert gjennomsnittlig spotpris i ukedager og helger i N02 i perioden okt 25 – mar 26

Effekten eskalerer der prisen er høyest fra før

Historisk spotpris mot simulert prisøkning, med LOWESS-trend.

Politiske implikasjoner

1

**Næringslivet betaler for
ordningen**

Politiske implikasjoner

1

**Næringslivet betaler for
ordningen**

2

**Gjennomsnittstall er
villedende**

Politiske implikasjoner

1

Næringslivet betaler for ordningen

2

Gjennomsnittstall er villedende

3

Problemet er utformingen av ordningen, ikke støtten i seg selv

Tre nøkkelpunkter å ta med seg

- 1 Norgespris øker strømforbruket i topplasttimene.
- 2 Preiseffekten er neglisjerbar i 9 av 10 timer, men eskalerer kraftig når kraftsystemet er stramt.
- 3 Kostnaden bæres av de som fortsatt betaler spotpris, og den står ikke i noe budsjett.

Tre nøkkelpunkter å ta med seg

- 1 Norgespris øker strømforbruket i topplasttimene.
- 2 Preiseffekten er neglisjerbar i 9 av 10 timer, men eskalerer kraftig når kraftsystemet er stramt.
- 3 Kostnaden bæres av de som fortsatt betaler spotpris, og den står ikke i noe budsjett.

Tre nøkkelpunkter å ta med seg

- 1 Norgespris øker strømforbruket i topplasttimene.
- 2 Preiseffekten er neglisjerbar i 9 av 10 timer, men eskalerer kraftig når kraftsystemet er stramt.
- 3 Kostnaden bæres av de som fortsatt betaler spotpris, og den står ikke i noe budsjett.

Tre setninger å ta med seg

- 1 **Norgespris øker strømforbruket i topplasttimene.**
- 2 **Priseffekten er neglisjerbar i 9 av 10 timer, men eskalerer kraftig når kraftsystemet er stramt.**
- 3 **Kostnaden bæres av de som fortsatt betaler spotpris, og den står ikke i noe budsjett.**

Takk for oss!